

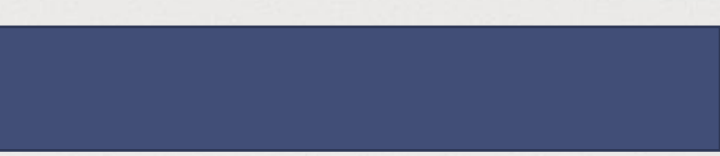

Årsmelding mobbeombudet i Nordland 2022

Nordland
FYLKESKOMMUNE

Mobbeombudet

Jeg har hørt på dine foredrag og vet hvor god du er på å formidle selv de nærmest usynlige tegn på mobbing. Disse måtene barn og unge hetser hverandre på uten at det finnes bevis og der de føler seg trygge på å ikke kunne bli oppdaget eller konfrontert.

Jeg har opplevd å gå fra disse foredragene med hjertet fylt av mot til å stå mot og ikke minst stå opp for andre. Til å bli et mer oppmerksomt medmenneske som ser og lytter oppmerksomt til andre mer enn bare meg selv.

Du treffer publikum med din formidling og det behøver våre barn å oppleve å bli truffet av. Dette er helt avgjørende for foresatte og alle skolens ansatte.

Tilbakemelding fra en mor etter en temakveld av mobbeombudet

4 Innledning

5 Mandat

6 Mobbeombudets oppgaver

8 Mobbing, hvordan forstår vi det?

9 Ombudsblikket

11 Hva gjør ombudet?

12 Nøkkeltall 2022

13 Fortellingene bak tallene

16 Hvorfor oppstår mobbeadferd?

17 Omnimodellen

19 Det avgjørende møtet

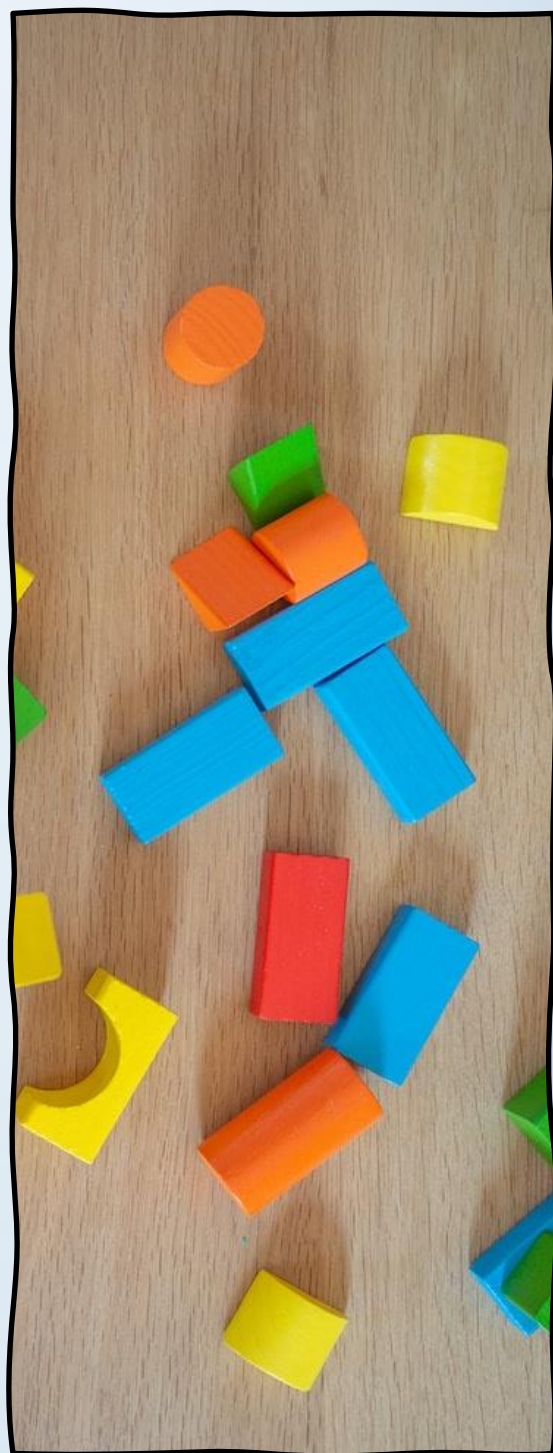
20 Analyserommet

23 Sjekkliste

24 Felleskapets betydning

25 Anbefalinger

26 Kontaktinformasjon

INNLEDNING

Mobbeombudet i Nordland er fylkestinget sitt ombud! Denne rapporten beskriver mobbeombudets arbeid i 2022. Rapporten tar for seg mobbeombudets rolle og arbeidsoppgaver i året som har gått og gir anbefalinger.

Når mobbeombudet mottar en henvendelse, får ombudet høre om et barn som opplever å ikke ha det trygt og godt på skolen eller i barnehagen. Man får innsikt i hva som ligger i barns opplevelse av å ikke ha det trygt og godt og hvilken hjelp de ønsker. Når et barn opplever dette er det viktig å involvere foresatte med en gang. De har omsorgsplikt og har en rett til å bli informert om saker som handler deres eget barn. Foresatte er også en viktig del i arbeidet med å skape gode trygge psykososiale miljø.

I rollen som mobbeombud kommer jeg ofte i en unik posisjon til å se hva som fremmer og hemmer gode løsninger i skolen og barnehagen, og hva ansatte og støttesystem ønsker hjelp til. Dette er viktig å formidle. Mobbeombudet har også fått et nært innblikk i deler av utfordringsbildet i Nordland. I tillegg skal årsmeldinga gi et innblikk i hvordan oppdraget har vært forvaltet i 2022.

Det gjøres mye bra i fylket vårt. Utgangspunktet for alt barnehage- og skoleutviklingsarbeid i fylket må være i lovverk og i sist tilgjengelige kunnskap, ikke politikk eller prinsipper. Utfordringer og dilemmaer må diskuteres mer åpent og mange flere bør delta i denne debatten enn i dag.

God lesing!

Å eg veit meg eit land langt der
oppe mot nord, med ei lysande
strand mellom høgfjell og fjord.

Elias Blix

Mandat

Mobbeombudet sitt mandat er utformet på bakgrunn av et nasjonalt mandat fra Utdanningsdirektoratet (2018/8687)

Mobbeombudet skal støtte og veilede barn, elever og foreldre slik at disse får ivaretatt sine rettigheter til et godt psykososialt miljø i barnehage og grunnskole

Mobbeombudet skal samarbeide med elev- og lærlingeombudet i sitt fylke, bidra til at elever og lærlinger får ivaretatt sine rettigheter til et godt psykososialt miljø i videregående opplæring

Mobbeombudet skal utføre sitt arbeid på fritt og selvstendig grunnlag i forhold til kommuners og fylkeskommunens forvaltningsorganer

Mobbeombudet skal:

- Støtte og veilede barn, elever og foreldre i saker om psykososialt miljø
- Jobbe forebyggende med informasjon og opplæring til barn, elever og foreldre
- Skape dialog og bidra til god tverrfaglig oppfølging etter at saker er håndtert
- Bidra til dokumentasjon og erfaringsdeling i fylket og nasjonalt
- Årlig legge frem en rapport til fylkestinget i Nordland om sin virksomhet.
- Støtte elev- og lærlingombudet i arbeid med psykososialt miljø

Mobbeombudets oppgaver

Hovedmål: *Mobbeombudet skal være en tydelig aktør i formidling av og veiledning i barns rettigheter og tilgjengelig kunnskap om læring, mestring, trygghet og tilhørighet, og skal ha tydelig verdi og barnesyn i alt arbeid.*

1. Individnivå: Mobbeombudet skal i henhold til mandatet arbeide for barnehagebarns og elevers rett til et trygt og godt psykososialt miljø som fremmer helse, trivsel, og læring og gir dem muligheten til å oppleve sosial tilhørighet.

Mobbeombudet arbeider også, i henhold til mandatet, for grunnskoleelevers rett til et trygt og godt skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring. Jf. Opplæringsloven (OL) § 9 A-2. FNs konvensjon om barns rettigheter, barnekonvensjonen (BK), gjelder for alle barn og unge, og er derfor selvfølgelig sentral innenfor mobbeombudets virksomhet. Ombudet skal arbeide mot alle former for mobbing, krenkelser, og skal være et lavterskeltilbud som kan kontaktes av elever og foresatte i vanskelige enkeltsaker. Ombudet fatter ikke vedtak, men har en veiledende rolle i enkeltsaker.

2. Skole/barnehagenivå: Mobbeombudet skal i henhold til mandatet veilede og rådgi i enkeltsaker og gå i dialog med barnehager og skoler i saker som er vanskelige å løse.

Brobygging er en viktig del av mobbeombudets arbeid. Ombudet veileder og gir råd i enkeltsaker, og går i dialog med skoler og barnehager i saker som er vanskelig å løse. Det kan være enten på grunn av sakens karakter, på grunn av mangelfull dialog og tillit, og/eller ved behov for mer kompetanse ved den enkelte skole eller barnehage. Mobbeombudet forsøker å være en god informasjonsressurs for ansatte i skoler og barnehager. Ombudet skal være en informasjonsressurs for ansatte i barnehage og skole om retten til godt psykososialt miljø.

Arbeidsoppgavene går blant annet ut på:

- Samtaler med skoler og barnehager i enkeltsaker
- Kompetanseheving for ansatte i skoler og barnehager på workshop, seminarer eller fagdager og kommunale temakvelder
- Skriftlig korrespondanse med generell veiledning som ikke omhandler personsensitive opplysninger

3. Systemnivå: Mobbeombudet samarbeider med skole- og barnehageeier samt andre aktører som arbeider med barn og unge, herunder Utdanningsetaten, Statsforvalteren i Nordland, Elevorganisasjonen, foreldreutvalg, andre mobbeombud, Udir, Læringsmiljøseneteret, fagforeninger m.fl. Dette gjøres blant annet gjennom:

- Faste kontaktmøter
- Kontakt med enkeltpersoner eller deltakelse i uformelle nettverk for å drøfte akutte problemstillinger
- Holde innlegg og gjennomføre kurs
- Annen utadrettet virksomhet, for eksempel deltakelse på konferanser eller ledersamlinger

4. Samfunnsnivå: Være en stemme inn i samfunnsdebatten som barnas representant i saker som omhandler retten til trygt og godt skole- og barnehagemiljø, med et tydelig uttalt verdi-/ elevsyn.

Mobbing, hvordan forstår vi det?

Det er urovekkende når vi vet at mobbing ofte skjer i det skjulte og at det bare er halvparten av elevene som opplever mobbing, som forteller det til noen voksne. Hvorfor forteller ikke barn og unge om mobbing:

- Skam
- Redd for at voksne skal overreagere og gjøre situasjonen verre
- Mange tror det er forventet at de skal håndtere mobbing og trakassering på egen hånd
- Er usikre på om det er mobbing de er utsatt for

Å håndtere mobbing har lenge handlet om å jakte på noe ondsinnet mobbeadferd for så å konfrontere mobberne med dette, og så stoppe den. Enda mer kunnskap, erfaring og forskning gjør nå at vi i mye større grad må se dynamikken i barnegruppene. Det blir viktig å stille spørsmålet; hva er det som gjør at mobbeadferd får utvikle seg både den/de som utfører den og de som blir utsatt. Mobbeombudet erfarer at det å lykkes i arbeidet med å håndtere en mobbesak betyr følgende fokus:

- Det gjøres en god jobb med å avdekke og forstå problematikken/dynamikken både mellom enkeltpersoner og i gruppa
- Det er tydelig hva slags adferd som skal stoppes, men det gis også hjelp til å erstatte denne adferden med positiv adferd
- Det gjennomføres oppfølging av alle parter inntil man er trygg på at relasjoner er gjenopprettet, og at alle parter har det bra
- Det arbeides aktivt med hele gruppa for å gjenopprette relasjoner og trygge aktivitetsarenaer for alle. Ofte innebærer dette at man rykker tilbake til start og begynner med å se på hvordan man håndterer struktur, regler, overganger, oppstart, sammensetning av grupper osv.

Ombudsblikket

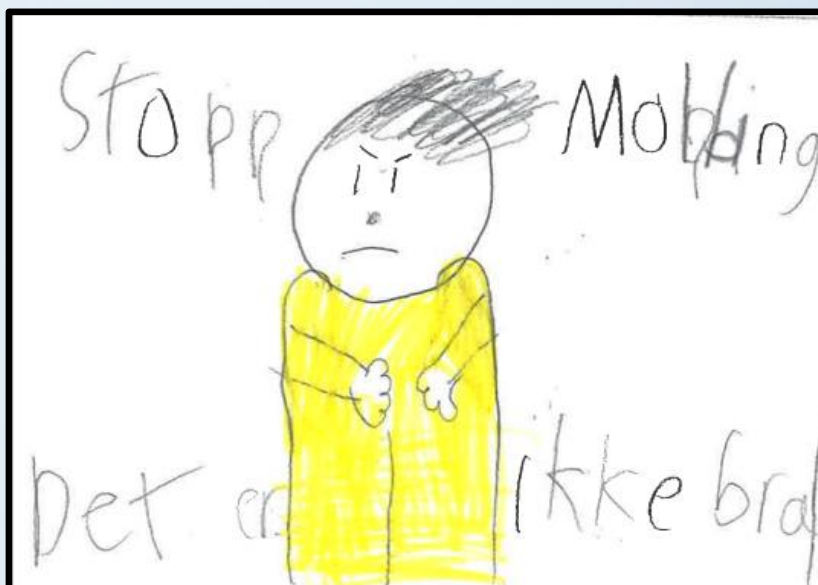

Mobbeombudet i Nordland snakker ukentlig og i de mest hektiske periodene daglig med barn og foresatte. Alle disse samtaler forteller en unik historie der et barn opplever utrygghet i barnehagen eller på skolen. Dette representerer dessverre hverdagslivet til barn og unge i fylket vårt.

De fleste barn og unge i Nordland opplever inkludering og trygghet. De forteller om trygge gode voksne i barnehagen og på skolen. De opplever at voksne rundt dem bryr seg og legger inn en innsats for at alle skal ha det bra. Ikke alle barn og unge kan gi den samme fortellingen til oss mobbeombud. I år finner vi 283 unike historier som har nådd mobbeombudet. Disse forteller om utenforskap og å ikke bli tatt på alvor når de trenger det så mest.

Som Elias Blix sa; Å eg veit meg et land, langt der oppe mot nord, med ei lysande strand mellom høgfjell og fjord. Vårt fylke er flott, langstrakt og kronglete. Det betyr også at det er et mangfold av ulike kulturer i vårt fylke. Dette krever ulike tilnærminger i kommunikasjon og i forståelse. Respekt for mangfoldet og at vi lever i ulike kulturer ligger sentralt i ombudsjobben. Det å komme inn på en skole eller i en barnehage med et annet blikk, kan i mange tilfeller utgjøre en forskjell for barn og unge.

Vi e vænna, ferdignakka!

HVA GJØR OMBUDET?

Mobbeombudet skal være en tydelig aktør i formidling av og veiledning i barns rettigheter og tilgjengelig kunnskap om læring, mestring, trygghet og tilhørighet, og skal ha tydelig verdi og barnesyn i alt arbeid.

Fylkestinget i Nordland er opptatt av at barn og unge skal få riktig hjelp når det er behov for det.

Fylkestinget har gjennom dette bestemt at Nordland skal ha to uavhengige ombud som skal bidra til å oppfylle dette behovet. Ombudene er dermed med på å oppfylle et kompetansebehov i hele fylket vårt.

Ombudene i Nordland har god kjennskap til lover og regelverk knyttet til barn og unges rettigheter. Vi har også lang erfaring fra skole, og ikke minst i å møte de mest sårbare barn og unge. I tillegg til det å være foreldre og ha god kunnskap om utdanningssystemet. Dette gir oss en viktig dimensjon i arbeidet med å være ombud. I tillegg bidrar det til at vi kan bruke en profesjonalitet og et faglig blikk i refleksjoner.

Lytte
Anerkjenne
Handle

Mobbeombudet tar utgangspunkt i Barnehagelovens kap. 8 og opplæringsloven kap. 9A. Begge disse lovverkene tar utgangspunkt i barnet og elevens subjektive opplevelse som skal ligge til grunn for vurderingen som skal gjøres.

I tillegg ligger også Barnekonvensjon art. 3 om vurdering av barnets beste som et «grunnfjell» for alle vurderinger for mobbeombudet.

Livet er ikke perfekt, uten feil og fandenskap. Vi må godta oss selv og hverandre som medfødt feilvare.

Per Fugelli

283

henvendelser i 2022

13 %

av henvendelsene
kommer etter
temakveld

37%

henvendelser fra 5.-7. klasse

71%

av dem som tar kontakt
er foresatte

73%

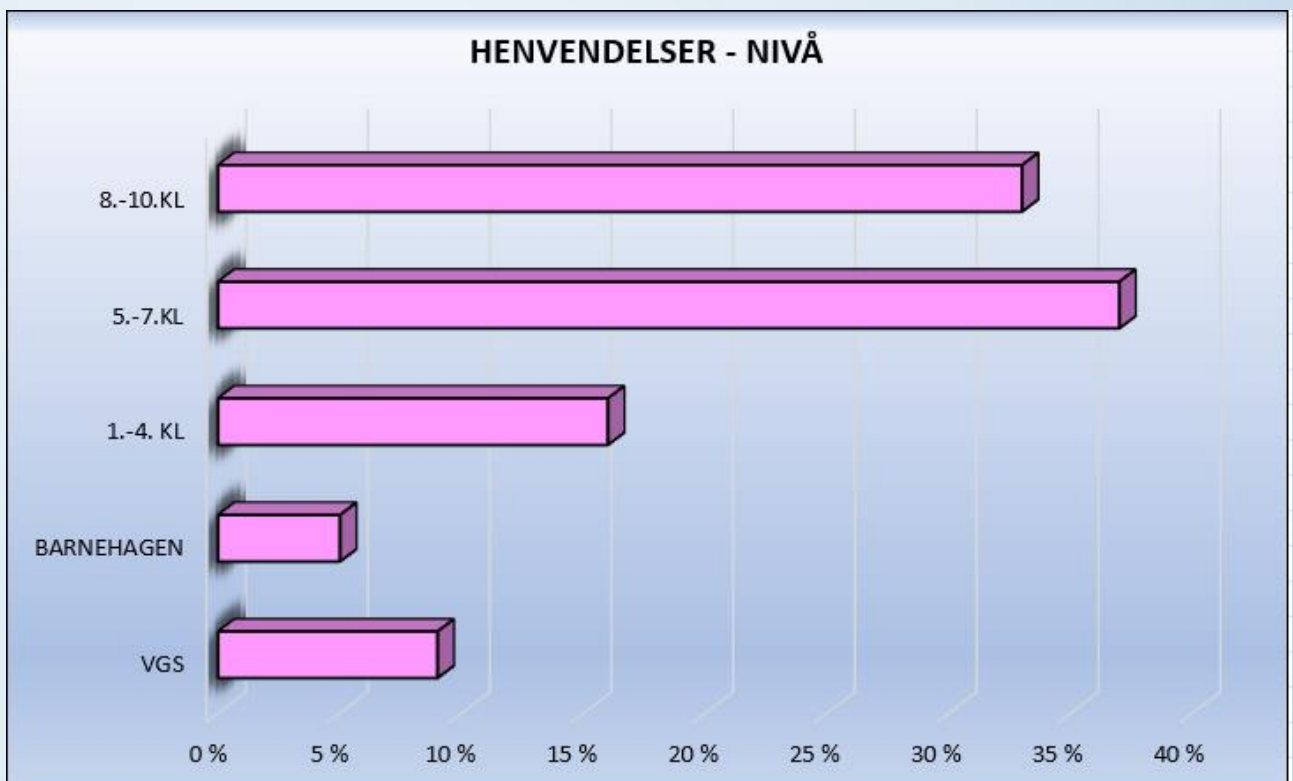
av henvendelsene kommer på telefon

FORTELLINGENE BAK TALLENE

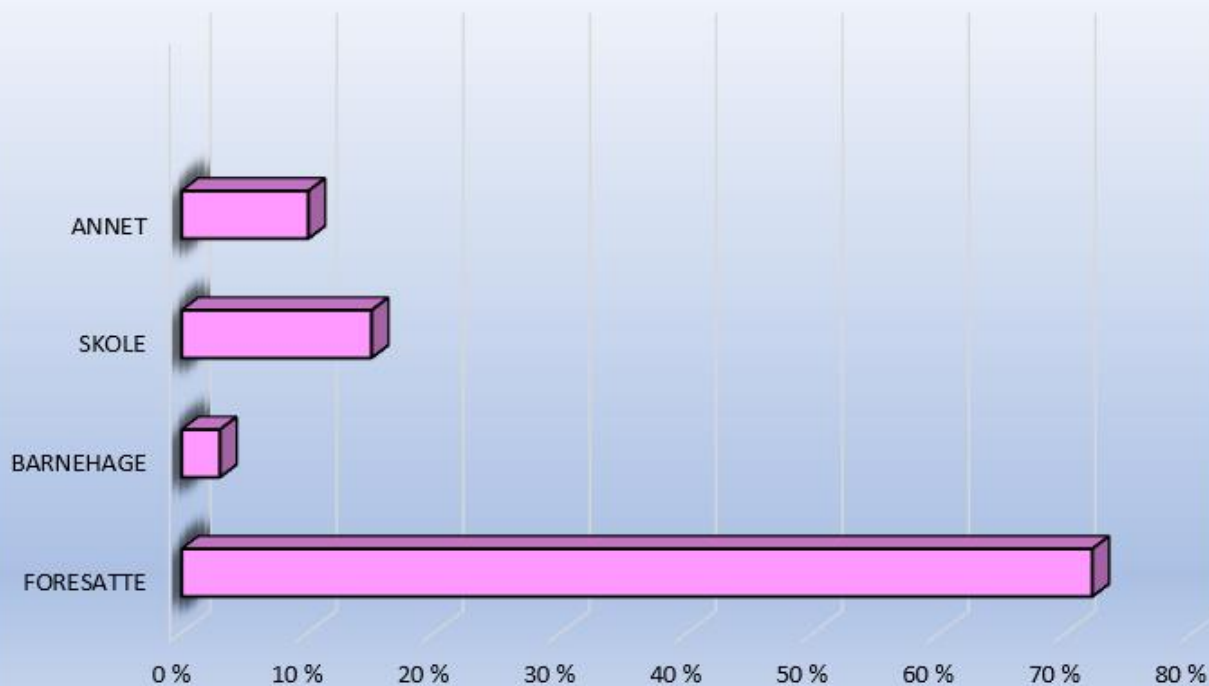
Mobbeombudet har pr. 31.12.2022 fått 283 henvendelser. Enten det er fra en lærer, skoleleder, fra skoleeier, pedagogisk leder i barnehagen eller ikke minst foresatte representerer hvert av disse tallene en historie om barn som opplever utrygghet. Mobbeombudet har dermed fått innsikt i alt for mange skolemiljø saker der barn og unge opplever å ikke være en del av felleskapet.

Henvendelsene er ofte spørsmål i konkrete saker. Noen av disse henvendelsene er foresatte som får noen konkrete råd og veiledning fra første samtale/melding og har ikke behov for kontakt igjen etter dette. Foresatte som tar kontakt på vegne av sitt barn er overrepresentert i denne gruppen. Andre har mobbeombudet hyppig kontakt med fordi det er et behov for jevnlig samtaler, støtte og oppfølging. Grafene nedenfor forteller hvilket nivå henvendelsene kommer fra, hvor mange, hvem tar kontakt og hvor mobbeombudet mottar disse henvendelsene.

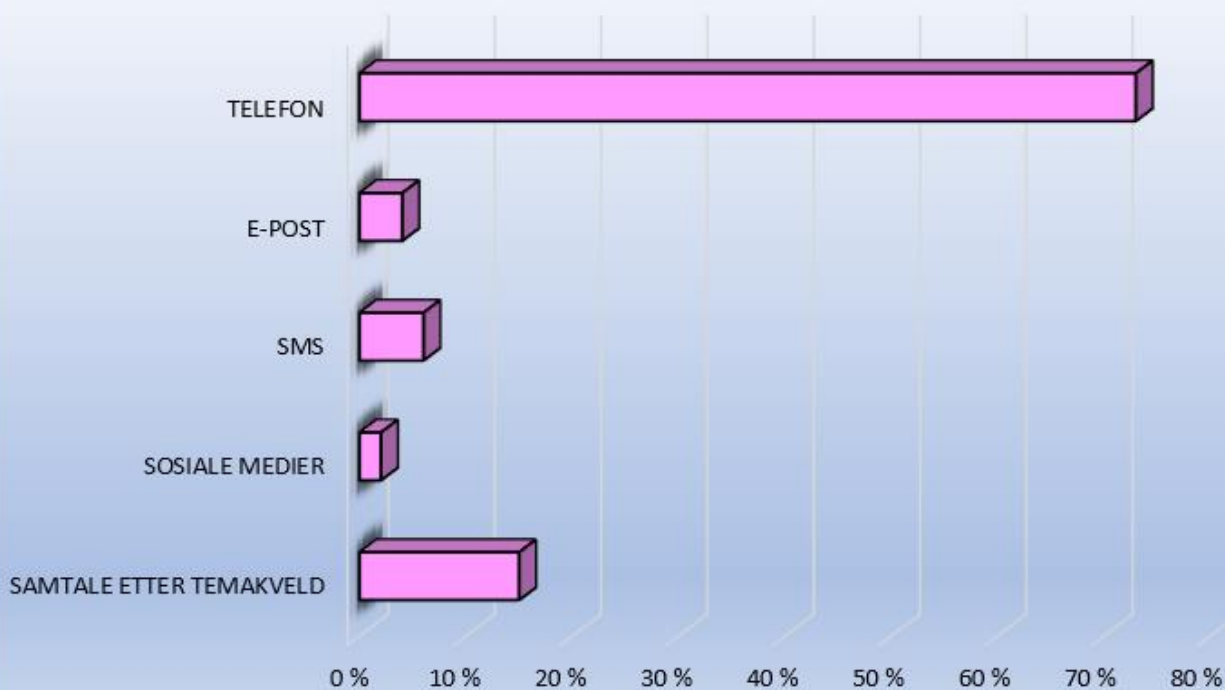
Prioriteringen av mobbeombudets tid har ligget på å styrke kompetansen hos de voksne som møter barn og unge i kommunene parallelt med håndtering av enkelthenvendelser, og å forankre arbeidet faglig og profesjonelt i alle ledd på systemnivået for å kunne sikre høy kvalitet i det forebyggende arbeidet.

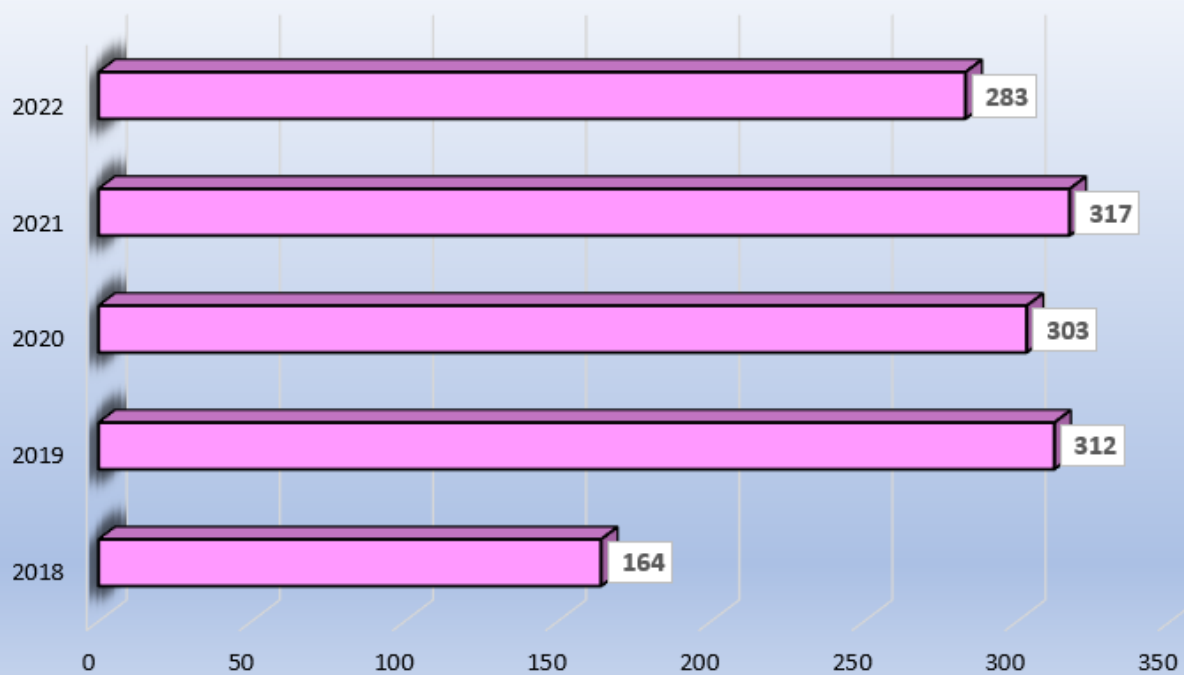
HVEM TAR KONTAKT

HVOR KOMMER HENVENDELSENE

ANTALL HENVENDELSER

HVORFOR OPPSTÅR MOBBEADFERD?

Mobbing er tett forbundet med behovet vårt for å høre til og være en del av et trygt fellesskap. I utrygge barnehagemiljøer og klassemiljøer, kan mobbing oppstå fordi barna er redde for å bli stengt ute av dette fellesskapet. Mobbing er barnas problem, men det er de voksnes ansvar å stoppe det.

Hva er det som gjør at noen skoler/kommuner lykkes i både det å forebygge og håndtere mobbeadfærd? Hva er det som gjør at andre skoler/kommuner strever med dette? I Nordland finner vi blant annet noen kommuner/skoler med høye mobbetall i følge elevundersøkelsen. Som mobbeombud siden august i 2018 ser jeg en del fellesnevnerne på de skolen som strever med akkurat dette.

Fellesnevnerne på de barnehagene og skolene som strever med å forebygge og håndtere mobbing erfart av mobbeombudet:

Barnehager, skoler og foreldre har ulik oppfattelse av nulltoleranse

Barnehager og skoler er ikke like flinke til å oppdage og følge opp mobbing

Mange elever og deres foreldre opplever å ikke bli trodd/forstått

Elever er redd for å si ifra

Variierende kvalitet både på tiltakene som iverksettes og på oppfølgingen av disse

Mobbeombudet opplever at mange barnehager, skoler og fritidsaktører ønsker å skape et trygt og godt lærings- og oppvekstmiljø. Likevel ser vi at andelen barn og unge som rapporterer at de opplever krenkelser, mobbing og utenforskap er stabilt. Utenforskap er et stort samfunnsproblem. For noen starter dette allerede i barnehagen. Vi ombud ser et behov for at alle har mest mulig forståelse av de utfordringene og hindringene barn og unge møter i sin hverdag.

Omni-modellen

- Hvordan forstår vi det når barn faller ut fra felleskapet
- Hvordan forstår vi det når barn utsettes for mobbeadferd
- Er det forskjell på å være en mobber og det å drive på med mobbeadferd.

Omni betyr altomfattende, noe som gjelder alle, og innenfor oppvekstområdet er dette svært beskrivende. Skal vi lykkes med å snu den negative trenden i samfunnet vårt der flere og flere unge opplever skolevegring, utenforskap, mobbing og psykisk uhelse, må alle bidra.

Omnimodellen skal hjelpe voksne som foreldre, trenere, ansatte i barnehage og skole og alle andre voksne rundt barn og unge til å forstå sammenhengene og hvordan de kan bidra konstruktivt og støttende for å forebygge gode og trygge felleskaper der alle opplever å høre til.

Ha Omnimodellen i bunnen på alt vi skal gjøre blant barn og unge i kommunen.

Kommunestyrerepresentant om Omnimodellen

Omnimodellen er den forståelsen som både vi som foreldre, skolen og resten av samfunnet må følge.

En pappa sin tilbakemelding på en temakveld.

Omnimodellen skal være en veileder og et veikart i arbeidet med å utføre et systematisk, kontinuerlig og målrettet arbeid for å gi barn og unge trygge og gode oppvekstmiljøer. Modellen skal ruste voksne i ulike roller til å gjøre denne jobben på en best mulig måte hver dag, hver time og hvert minutt.

Forståelse

Hjelp til å forstå hvordan kulturen i et oppvekstmiljø virker og påvirker. Hva er det som skjer i en gruppe når det oppstår normbrytende atferd, uønsket atferd og mobbeatferd?

Regelverk

Hjelp til å forstå regelverket som ligger til grunn for barn og unges rett til å ha trygge og gode barnehage-, skole- og oppvekstmiljø.

Handlinger

Hjelp til å skape felles forståelse, strategier og handlinger i arbeidet med trygge og gode barnehage-, skole- og oppvekstmiljø

Voksenrollen

Hjelp til å forstå hvordan voksenrollen påvirker barn og unges rett til trygge og gode barnehage-, skole- og oppvekstmiljø.

Mer Informasjon om Omnimodellen finner du på: <http://omnimodellen.no/>

Foto: unsplash

Hvorfor er et godt skole-hjem samarbeid viktig?

Det er en klar sammenheng mellom et godt samarbeid mellom hjem og skole og elevenes faglige og sosiale læring og utvikling. Ved å etablere et godt samarbeid med foreldrene får dere bedre innsikt i hvilke behov eleven har og hvordan eleven fungerer, og det blir enklere å legge til rette for eleven i skolehverdagen

Mange av de som tar kontakt med mobbeombudet opplever samarbeidet som krevende. Flere av disse får en opplevelse av å ikke bli trodd og ikke bli tatt på alvor. Dette er et stort problem at ikke foresatte møtes med anerkjennelse og respekt fra skolen.

Det er for mange lærere og rektorer en skikkelig test å møte foresatte som er emosjonelt involvert i sitt eget barn sin utrygghet.

Et godt samarbeid mellom skole og hjem kjennetegnes av gjensidighet, av at lærerens, foreldrenes og elevens forventninger til hverandre er tydelig uttalt og forstått av alle parter. Det at skole og hjem skal være likeverdige deltakere i samarbeidet, innebærer at begge parter skal ha innflytelse.

Foreldre og foresatte møter skolen med ulike behov, forventninger og meninger om skolens mål og praksis. Det kan skape spenninger som kan være krevende for skolen å håndtere. Skolen må gi tydelig uttrykk for hva den skal og kan tilby, og hva som forventes av hjemmet. Overordnet del 3.3 i læreplanen.

Er det en ting en rektor bør øve på så er det gjennomføre samtaler med høyaktiverte foreldre. Er man god til dette, så legger man et godt grunnlag for den videre prosess i håndteringsarbeidet. I ombudets møte med foreldre rundt i Nordland fylke sier samtlige at deres barns trygghet og trivsel kommer foran alt annet.

Fokus på å lytte, anerkjenne er veldig viktig i møte med foresatte

Som mobbeombud med innsikt i over 1000 skolemiljø saker ser jeg det som den største utfordringen i håndtering av skolemiljø saker at det brukes for lite tid i undersøkelsesfasen.

Forstår man subjektivitetsprinsippet (elevens subjektive opplevelse) er det større sannsynlighet for å møte både barn og foresatte på en bedre måte. Et barn som opplever å bli krenket, skal ivaretas som om det blir krenket. Da må man som voksen legge bort sin vurdering i første fase. I tillegg er det sånn at sårbare barn som opplever at voksne sier at de har feil føler seg ofte avvist. Derfor må man skille mellom omsorg og veiledning. Man må ivareta barnets følelse først før veiledningen begynner.

Å håndtere en skolemiljø sak bør alltid starte med å **LYTTE** til å **ANERKJENNE** barnet/ungdommen sin subjektive opplevelse av egen situasjon. Det er viktig å bruke tid i denne fasen, og stille de gode spørsmålene.

Noen ganger møter man barn som er så utrygg at det er vanskelig å få ut informasjon om hva dette handler om. Det er viktig å tenke på hvem av de voksne har en trygg nok kjemi/relasjon før man kommer dit. Det er tross alt et omsorgsfullt valg å si at «jeg tror ikke det barnet er trygg nok på meg til at det er jeg som skal ta denne samtalen». Dermed blir det viktig å sikre at relasjonen er trygg og god nok. Hvis relasjonen er trygg nok kan man bruke spørreordene:

- **Hvem?**
- **Hva?**
- **Hvor?**
- **Hvordan?**
- **Hvilke?**
- **Når?**

For å lykkes i arbeidet med å håndtere en skolemiljø sak er det viktig å skaffe seg et helhetlig blikk. Dette får man gjennom å bruke tid på analysefasen, stille gode spørsmål, analysere og systematisere svar. Gjør man det, er det større sannsynlighet for at man treffer med tiltakene. Da må man «dykke» inn i analyserommet.

Se analysemodell med utgangspunkt i å lytte og anerkjenne på neste side.

En skole må alltid etterstrebe å finne helheten i en skolemiljøsak! For å få mest mulig informasjon krever det systematisk arbeid og evne til å reflektere over viktige spørsmål. Først når man har gjort det, kan man begynne å fokusere på tiltak. Nedenfor er en modell (utviklet av ombudene i Nordland, Troms og Finnmark) som viser at det er ofte avgjørende å ta turen innom analyserommet før man handler:

Lytte

Anerkjenne

Handle

ANALYSEROMMET

- Hva vet vi?
- Vurdere anvendelsen av lover og regler
- Hvordan skal vi finne ut det vi trenger å vite?
- Hvem skal involveres i arbeidet?
- Hvordan skal vi sikre god dialog med barn, foreldre og andre involverte
- Hvem skal lede arbeidet?
- Trenger vi støtte/veiledning?
- Annet

Mobbeombudet mener at det ofte brukes for lite tid i undersøkelsesfasen når man skal håndtere en skolemiljøsak. Det er avgjørende å bruke nok tid til å finne tilnærmet helheten og dermed lykkes med skape trygge barn.

Ombudene forutsetter at alle vurderinger som gjøres i arbeidet med aktivitetsplanen tar utgangspunkt i vurdering av hva som er best for barnet (jf. Barnekonvensjonen artikkel 3):

- Er barn/foreldre hørt?
- Har barn/foreldre medvirket i arbeidet med planen?
- Er barnets beste beskrevet?
- Hvordan har skolen forstått og beskrevet elevens subjektive opplevelse?
- Er problemet som skal løses beskrevet på en god, tydelig og forståelig måte for alle parter?

- Er tiltakene konkrete og målbare på tre nivå?
- Nivå 1 – tiltak som ivaretar den som er utsatt
- Nivå 2 – Tiltak som ivaretar den/de som utfører mobbeadfærd?
- Nivå 3 – tiltak som viser hvordan man ivaretar og gjenoppretter et godt klasse- / skolemiljø?

- Er det en tydelig tidsplan for gjennomføring og evaluering av tiltakene?
- Går det tydelig frem hvem som har ansvaret for tiltakene?
- Er oppfølgingen av tiltakene kvalitetssikret på en god måte?
- Er dialogen/samarbeidet mellom skole og hjem så god at den fremmer elevens helse, trivsel og læring?

Det å bruke sjekklista vil sikre kvalitet gjennom systematikk og struktur i håndteringsprosessen

FELLESSKAPETS BETYDNING

Hvem har rett til å definere andre mennesker som «innenfor» eller «utenfor» et sosialt fellesskap? Skolen skal utvikle inkluderende fellesskap som fremmer helse, trivsel og læring. Voksne for barn har utgitt en egen rapport om utenforskap der de konkluderer med at barn og unge som står utenfor fellesskapet opplever sin situasjon som:

- De gir seg selv skylda
- Hverdagen preges av skam, ensomhet og at de føler seg annerledes
- Skolen som arena er vanskelig
- Flertallet mangler venner
- Omfanget av psykisk helseplager er stort

Mange av historiene som når mobbeombudet handler nettopp om dette. Barn og unge som opplever å ikke være en del av fellesskapet i klassen, på skolen, i barnehagen, på fotballtrening osv. Det grønne fellesskapet er motgift mot mobbing, krenkelser og utenforskap. Det røde fellesskapet skaper mobbing, krenkelser og utenforskap. Det å få være en del av et fellesskap er livsnødvendig for å oppleve trygghet og omsorg.

Det gode fellesskapet er motgift mot mobbing, krenkelser og utenforskap

Trygghet, å få bidra, mening.

Tilhørighet: å bety noe.

Fremmer helse trivsel og læring

Fremmer vekst og utvikling

Det røde fellesskapet produserer utenforskap

Sosial eksklusjonsangst

«oss mot dem»

Bekrefter egen normalitet med å peke ut andre som avvikere

ANBEFALINGER

1. Endre fokus fra individperspektiv til systemperspektiv

Barnehager, SFO og skoler må ha ei helhetlig tilnærming til arbeidet med å skape trygge og inkluderende miljø for alle barn og elever. De ansatte må ha fokus på konteksten rundt barn/elever og de (oppretholdende) faktorene som de faktisk kan gjøre noe med, og ikke årsaksforklare ut fra egenskaper hos barna/elevne

2. Mobbeombudet anbefaler at skolene legger vekt på å skape god dialog med hjemmene.

Enkle tips her er å ha klare rutiner for møteledelse, referatskriving, skolemiljø som tema på alle foreldremøter, legge opp til foreldremøter preget av dialog og løsningsorientering. I ombudets møte med foreldre rundt i Nordland fylke sier samtlige at deres barns trygghet og trivsel kommer foran alt annet. Dette må også prege skolens fokus på skole-/hjemssamarbeidet. Få alle til å bli med å bygge det gode fellesskapet.

3. Barnehage- og skoleeier må sikre analysekompetanse med helhetlig blikk for håndtering av utenforskap, krenkelser og mobbing.

En måte å sikre dette på er å bruke analysemodellen og sjekklista til mobbeombudet. I tillegg kan man få støtte gjennom å etablere ressursteam/beredskapsteam med god nok kompetanse som er tilgjengelig

4. Sette arbeid med skolemiljø, klasseledelse og sosial kompetanse øverst på lista over innsatsområder

Den enkelte skoleeier/skoleleder bør i enda større grad sikre at alle som jobber i skolen har kunnskap om forebygging og håndtering av mobbeproblematikk. Det må lages felles rutiner og standarder for de voksnes arbeid på de ulike arenaene i skolen som f.eks. skolegården, garderobe / gang og klasserom. NB! Skoleledelsen må følge opp at rutiner og standarder følges i praksis i de voksnes møte med elevene.

Nordland
FYLKESKOMMUNE

Mobbeombudet

Publisert: februar 2022

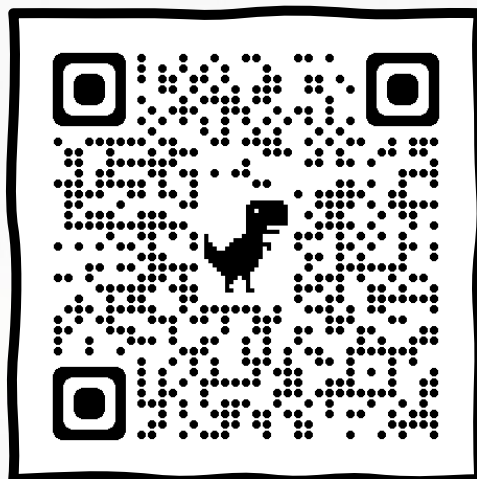
Utgiver: Mobbeombudet i Nordland

Telefon: 756 50021

lasknu@nfk.no

[Link til hjemmesiden](#)

[link til facebookside](#)

Det finnes noe som hjelper mot
ensomhet, det er vennskap. Det trenger
gjennom alle murer og når fram til det
mest ensomme hjertet, bare det åpner
seg.

Reinhold Schneider

Nordland
FYLKESKOMMUNE

Mobbeombudet